

توصیه های باغی در شرایط پسا سیل

طولانی تر بودن ظهور و بروز علایم تنش در گیاهان چوبی نسبت به گیاهان علفی و نیمه علفی و خسارت کمتر این گیاهان در شرایط یکسان

عوامل موثر بر میزان خسارت ناشی از وقوع سیل در مزارع و باغات

1. نوع گونه گیاهی
2. مرحله رشدی گونه گیاهی
3. زمان و میزان ماندابی شدن زمین
4. جنس خاک

علائم و نشانه های گیاهان تحت تنش آبی

(سیل):

- زرد و قهوه ای شدن برگها
- پیچش و خم شدن برگها به سمت پایین
- پلاسیده و پژمرده شدن برگها
- کاهش اندازه برگهای جوان
- ریزش برگ
- کاهش رشد درخت
- سرگ تدریجی

علل زیان آور بودن دوره های بلند مدت ماندابی آب برای محصولات زراعی و درختان

- الف:** سیلاب ذکات اطراف ریشه درختان را شسته و باعث آسیب رسیدن و وقوع تنش به گیاهان میشود (بخصوص درختانی که در اراضی شیب دار برون سامانه کاشت شده اند).
- ب:** سیلاب سرعت تجزیه شدن مواد آلی را در خاکهای غرقابی کاهش داده و در عوض باعث تجمع اتیلن و مواد سمی مانند سولفید هیدروژن می شود که باعث هدرمه به ریشه می شود.

ج: سیلاب باعث کاهش PH خاکهای قلیایی

- میشود که در جذب مواد الحلال ایجاد میکند.
- د:** سیلاب باعث کاهش اکسیژن خاک و تغییر در متابولیسم گیاهی، کاهش رشد و مرگ گیاه می شود. کاهش رشد در اثر کاهش اکسیژن خاک، نتیجه بسته شدن روزنه های برگ، کاهش فتوسنتز و کاهش انتقال کربوهیدرات و کاهش جذب مواد غذایی و عدم تعادل هورمونی گیاه شود.

- و:** سیلاب باعث هدرمه رسیدن به بافت چوب و آبکش سیستم ریشه و ساقه شده و عمل جذب و انتقال مواد غذایی را دچار اختلال نماید.

- ح:** سیلاب باعث ضعیف شدن سیستم دفاعی درختان شده و مکانیسم های پوششیمایی که کربوهیدرات ها، قندها و سایر مواد مغذی را آزاد می کند را دچار اختلال میکند.

- ط:** سیلاب همونین از طریق ضعیف شدن درخت و هدرمات مکانیکی باعث جذب عوامل بیماریزا (قارچ و باکتری) و آفات می شود.

اقدامات لازم در باغات پس از وقوع سیل:

- فراهم نمودن شرایطی که آب و رطوبت اضافی دافل باغ به هر روشی از باغ خارج شود. برای این کار می توان با استفاده از پمپهای کف کش و یا پمپ های پشت تراکتوری شرایط نشست آب را فراهم و پس از آن با ایجاد کانالهای زهکش بین ردیفهای درختان اقدام به خروج آب اضافی بین ذرات خاک کرد.
- ریختن خاک در اطراف ریشه های لطیف شده درختان.
- بیرون آوردن تنه و منطقه بقه درختان از زیر گل و لای و ایجاد شرایط کاهش رطوبت در منطقه بقه. برای جلوگیری از فنگی و خسارت بیماریهای قارچی و باکتریایی.
- پرداختن تنه و شافه های خشک، شکسته و بیمار از سطح باغ و درختان. لازم به ذکر است که شافه هایی که برگهای خود را از دست داده اند لزوماً مرده نیستند و تا زمانی که هنوز سبز و قابل انعطاف هستند قابلیت زنده ماندن و تولید را دارند.
- پرهیز از هر گونه هرس تا رسیدن به شرایط تعادل.
- ایجاد سوراخهایی در اطراف درخت به منظور هوارسانی بیشتر به ریشه ها با استفاده از کمترین میزان فشاردگی باغ

- حتی الامکان از تردد ماشین آلات یا ادوات سنگین مانند تراکتور در سطح باغ خودداری شود زیرا باعث کوبیدگی خاک و کاهش میزان هوای خاک می گردد.
  - پاک کردن گل و لای از سطح شافه ها و برگ درختان و ایجاد شرایط تهویه برای فتوسنتز و تنفس بهتر درختان.
  - استفاده از یک کود ریز مغزی سبک (اوره+روی+پتاسیم و بر) به صورت مطلوبیاشی کمک بسیار زیادی در جهت رساندن مواد غذایی ضروری مناسب برای باززایی و ادامه رشد.
  - استفاده از قارچکش مناسب جهت به حداقل رساندن بیماریهای قارچی در شرایط مرطوب (بیماریهای قارچی به گونه های درختی حساس به غرقابی و یا در مکانهایی که دوره های طولانی غرقابی را تجربه می کنند حتماً هدمه فواید زد. آثار خسارت ممکن است بلافاصله پس از وقوع سیل ویا ممکن است چند سال بعد ظاهر شود).
  - پوست درختان آسیب دیده در محل زخم با چاقو تراشیده، با مطلق پرمکنات پتاسیم (به میزان ۵ گرم در ۱۰۰ لیتر آب) شستشو و سپس با قارچکش سدعفونی ویا پمپ پیوند ترمیم گردد.
  - آغشته نمودن تنه درختان با استفاده از مطلق بزدو (یک کیلوگرم آهک، یک کیلوگرم سولفات مس و ۱۰ تا ۱۲ لیتر آب) نیز مفید است.
- پس از فراهم شدن شرایط تعادل، نظر به اینکه گل و لای و مواد آبرفتی حاصل از سیلاب عمدتاً مواد فاضلابی است، می توان از آن برای اصلاح خاک باغ در ترکیب با ماسه اقدام نمود (در این رابطه انجام مشاوره با کارشناسان توصیه میگردد).
- به تعویق انداختن انجام عملیات خاک ورزی تا رسیدن به مرحله ظرفیت مزرعه.
  - بررسی ها نشان داده است که در مورد درختان با ارزش اقتصادی بالا و سودمند برای به حداقل رساندن خسارات می بایست مراقبت های ویژه ورسپرگی همه جانبه از یک تا سه سال پس از دوره و شرائظ مائیدایی اعمال شود.
  - در نهایت پس از اعمال روشهای فوقی برقی درختان بسته به میزان خسارت وارده به آنها در عرض یکسال بهبود می یابند و در غیر اینصورت و عدم ترمیم، درختان نسبت به عوارض ثانویه مانند قارچها، باکتری ها و حمله حشرات بخصوص پوبفواران حساس شده و در این خصوص مراقبت های لازم می بایست اتخاذ گردد.

باتشکر

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان درمیان
اداره تولیدات گیاهی، واحد باغبانی